

MOHÁCSI HIRLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési Ára:
Negyedévre 2 pengő

Száma 20 fillér.

Szerkesztőség 107, kiadóhivatali távbeszélő sz. 67.

1944.

Irta:
Dr. Csúcs László
kórházi főorvos.

Négy fekete betűd a négy évszak fekete vihar-felhőit jelzi, világító közeik a pusztító villámok átvillogó fényét prófétálják-e, — vagy tán a karácsonyi jászolból jövő fény átderengése enyhíti komor színeidet, 1944. Újéve?

A világ hatalmasságai szörnyűséges leszámolásokat ígérnek egymásnak, — népeik, a szorongó emberek vad gyűlöletük, pusztító állati ösztöneik és a 2000 éves kereszténység krisztusi nevelésének hullámtörésében hányódnak, határozatlanul, — a rossz lelkiismeret rettegésével. — A világ legmagasabb ítélőszéke, — a pápa, Istenhez appellál, — a vádlott ember pedig lesunyt fejjel készíti rászabadítani a lerombolt városok romjain síró hajléktalan gyermekekre és asszonyokra a gáz fojtó felhőit.

Az 1944-ik évet Újévvvel, Jézus nevenapjával jelzi a naptár, — de az eljövendő félelmében vacogó ember a világmegváltó, békehozó Kisdéd felé nyújtja-e segélyt kérő kezét, vagy pezsgős és pálinkás pohár reszket vérgőzös szemei előtt? Keresi-e még az ember, a homo sapiens, az igazságot, nézi-e még a másik jogát, — vagy csak a totalis megsemmisítés a cél? Kinek énekelt vajjon a karácsonyi angyalsereg; «Békesség a jóakarató embereknek?»

A mi kis országunk, melyet a keleti puszták sárga fűgetege, az ozmánosság fanatikus százezrei és az irigy nyugat vasas vértesei már annyiszor gázoltak csaknem halálra, — mit ér meg az új évben? Egymásnak rontó óriási Behemotok lábai előtt, utjukban állunk — kikerüljük-e csizmáik sarkát, leszünk-e János vitézek az óriások országában? A jövő az egymást tipró hatalmasok feje fölött, a mosolygó Gyermekek kezében van, senki földi ember

nem tudja. Földi ember csak a történelmet tudhatja, a múltat, mely azt mutatja, hogy a gonoszságban fulladozó emberiséget mindig szörnyű viharok rostálták meg, mely viharokat a még ép gyökerű népek, ha megtépázva is, kiktartottak, míg a korhadók nyom nélkül eltűntek

Irgalmas Isten, ha ránk, szegény magyarokra tekintesz, — nézz előbb Mária könnyes szemébe, figyeld csak, hogy a káromlások már halkulnak a Hozzád térő nép ajkán — nézd csak, hogy a kipusztuló sárga foltok mellett, sőt talán bennünk is frissen zsendül a zöld vetés és az Ormányság, Sárköz, Garamvölgy és városaink sivó homokja mellett sokfelől új erővel, gyarapodó ajkakkal, száll feléd az ártatlan gyermekszájak kérő imája, termésünk zsendője.

Adj nekünk belátást és összetartást, hogy legalább most, a végveszély óráján egy vezér legyen és akarát, — lássa minden gögös, új, jobb utakat tudó magyar, hogy vérünkben való vér vezet bennünket, akinek az fáj, ami nekünk fáj, együtt él vagy pusztul velünk és legjobban tudja a politika és az erők bonyolult szárait megkapni és kézben tartani. Segíts bölcsnek lenni, gyenge összetartásunkat most erősítsd meg, lássuk, hogy még a farkas is vezér után, farkában jár a szükség idején, — és lássuk meg, érezzük át a szétszakadt népek szörnyű tragédiáját és egyszer, most az egyszer, tanuljunk a más kárán.

Uram, sokat kérünk Tőled és nagyot, de ott kérünk, ahol a szeretet forrása van, de ahonnan a világmozgató erők is kiindulnak. Add meg, hogy az 1944. feketén gomolygó viharfelhőin keresztül számunkra a szeretetnek és karácsonyból átsugárzó fénye és ereje ragyogjon át.

Városcép az ó esztendő végén és az új esztendő küszöbén.

Minden esztendő végén, az új esztendő küszöbén számot szoktunk vetni az elmúlt év eredményeiről úgy a köz-, mint a magán életünkben, Mennyit valósíthattunk meg terveinkből, mik azok az irányelvek, amik cselekvéseink rugóját képezik az elkövetkezendő új esztendőben. Az ötödik esztendejébe fordult háború fokozott nehézséget gördít nemcsak az egyén, a társadalom, hanem a közületek, városok, törvényhatóságok, az állam és a kormányzat elé is.

Az ó esztendő utolsó napjaiban felkeresük *vitéz Szőnyi Alajos* polgármestert s megkérdeztük miként látja a város szempontjából az elmúlt esztendőt s mit hozhat a városnak az új esztendő.

A 1943-as esztendőben is — mondotta *vitéz Szőnyi Alajos* polgármester — a gimnázium, a városnak a legfontosabb kulturális intézményének fejlesztése, megerősítése jelentette a legnagyobb gondot, — különösen az államsegély emelése és kiterjesztése érdekében jelentett ez állandó, szinte szünet nélküli küzdelmet. Ez az állandó résenlevés meg is hozta a maga eredményét, mert az 1943-44-ik iskolai évre sikerült már az összes tanterők részére 50% os államsegélyt biztosítani, ami a város anyagi körelezettségét szempontjából igen jelentős eredmény.

Kulturális szempontból igen nagy horderejű a Mohácsnál létesítendő középfokú mezőgazdasági iskola ügye. A m. kir. Földművelésügyi miniszter elvben elhatározta ezen iskolának Mohácsnak való létesítését s annak építése a háború után azonnal megindul. E kérdésben jelentős lépés volt a képviselőtestület azon határozata, hogy a zsidó ingatlanokból az iskola céljaira 100 kat. ingatlant ajál fel, ez a határozat már jóváhagyást is nyert s a város a tagosítás során e területet birtokba is veszi. Az országosan megindult kat. Diákotthon akcióba a város is bekapcsolódott, a mohácsi otthon céljaira 600 négyszögöles telket és 5000 P-öt ajánlott fel s ha egy otthon építését Mohács részére is biztosítják a város nagyobb anyagi áldozatokra is kész lesz, különös tekintettel a mindinkább szükségessé váló tanoncotthon miatt is. E nagy horderejű kulturális kérdések mellett jelentős eredményt értünk el a Leventeintézmények fejlesztésében.

A Szigeten épülő országos Leventevizitelep építkezés jelentős módon előrehaladt s az elmúlt nyáron a szigeten tartott népes több hónapos tanfolyamok jelentős idegenforgalmat biztosítottak a városnak. — A szigeti Leventeotthonok építése elhatározott tény.

A nagyobb középítkezések közül meg kell emlékeznünk a Gabonatarház építkezéséről. Ez a 450 waggon gabona befogadására alkalmas épület már ez évben megindult építkezésével jelentős elfoglaltságot jelent lakosságunknak, elkészülte esetén pedig a környék termelése ide gravitál majd, ami igen jelentős idegenforgalmat fog a városnak jelenteni. A gyalogjáróépítés a nagy anyagiellátási nehézségek dacára is szép eredménnyel fejlődött be. A képviselőtestület által elhatározott utszakaszok közül csupán a Baross utca, a Szabadság tér és a Barát utca maradt vissza a jövő évre. — A többi utcákban elkészültek s azok jótékony hatása nemcsak városrendezési, hanem gyakorlati szempontból máris előnyösen érezhető. A Szentháromság uti kocsitúr burkolása, sajnos nagy nehézségekkel küzdök. Egy darabot sikerült befejezni, de kis kockák hiányában a vállalkozó kénytelen volt a munkát beszüntetni s a város ezirányú minden erőfeszítése kiskocka kő beszerzése miatt ez ideig sikertelen maradt.

A Szigeten igen fontos közmunka indult: a Homorud—Hercegszántói kövesútépítésének megkezdésével. Ezen utszakasz földmunkálatai befejeződtek s az építkezéshez szükséges anyag legnagyobb részt már a helyszínen van. A városi épületeket igyekezett a város rendbehozni és a szokásos tatarozásokon túlmenően nagyobb áldozatokkal úgy karbantartani, hogy a nagyobb mérvű leromlásoktól megóvjuk őket. Sok beruházást kellett eszközölni különösen légoltalmi szempontokból, mint pl. a Légoltalmi Központ továbbfejlesztése, nyilvános óvóhelyek építése, közvilágításnak ernyőzött lámpákkal való ellátása stb.

Közellátás terén mindent elkövetett a város, hogy a lakosság részére a kormányhatóságilag megállapított mértékben minden közszükségleti cikk rendelkezésére álljon. Ez nagyobbbrészt sikerült is, némely tételnél így pl. a cipő és textil ellátás terén

mutató hiányok a város vezetőségén kívül álló okok miatt álltak elő. A rendkívüli idők hozta kormányintézkedésekkel kapcsolatos kényszerrendszabályokat igyekezett a város megelőzni mint pl. a szarvasmarha hatósági igénybevétele helyett módot talált arra, hogy a város gazdaközönségétől kívánt mennyiségű marhát felvásárlás útján lehessen biztosítani.

A város háztartásának vitelével pénzügyi szempontból nehézségek egyáltalán nem mutatkoztak, mert a kormány a változott viszonyokra való tekintettel az év közepétől kezdődően lehetőséget nyújtott a városnak a régi bevételi források nagyobb mérvű kihasználására és újabb bevételi források nyitására, ami a háztartás-egyensúlyt nemcsak biztosította — az emelkedő drágulás és fokozódó kiadások ellenére — hanem még tekintélyes fölösleget is eredményezett, minek felhasználásáról a képviselőtestület a pótköltségvetés során döntött. A városi élet szempontjából jelentős mozzanat volt, az évek óta huzódó főtisztviselő kinevezések megtörténte. A novemberben érkezett kinevezések mellett sikerült az újonnan megválasztott főmérnököt a pénzügyminisztériumtól megkapni s így a város zavartalan ügyintézése biztosítva van.

Az elkövetkezendő 1944-es esztendő minden bizonnyal sok meglepetést fog hozni nemcsak a világ, és a magyarság viszonylatában, hanem a város szempontjából is. Ezért — folytatta *Vitéz Szönyi Alajos* kérdéseinkre adott feleleteit — a város életét és különösképpen a beruházásokat az idők szükségsszerűsége fogja megállapítani és irányítani, amely a mai költött gazdálkodást jellemzi. Megtörténhetik, hogy a tervbevetett építkezéseket anyaghiány miatt nem lehet fogantatni. A város vezetőségének arra kell törekednie, hogy olyan elgondolások kereszülvitelét igyekezzék megvalósítani, amelyek elé a rendkívüli viszonyok nem állítanak akadályt. Így pl. a várost 1944-ben is foglalkoztatni fogja a város vízellátásának és a víz elvezetésének nagyfotosságú kérdése, de ezek megvalósítása valóban csak a rendes viszonyok visszatéréssel válhat valóra. A fokozódó nehézségek dacára is, a város mindent elfog követni, hogy a Szt. Háromság utcához szükséges kockakövet megszerezze s nagyobb anyagi áldozattal sem riad vissza. Ezen utszakaszból felszabaduló aszfaltanyaggal pedig tovább folytatja a gyalogjáró programot. Az 1943 évben jól bevált téglafalépítés a következő évben való továbbfejlesztésével megfelelő mennyiségű anyagot akar a város vezetősége biztosítani a már elhatározott homorudi és sárháti leventetőthonok, a homorudi tűzoltószertár, a sárháti és felsőkandai egészségháza építéséhez, valamint a sporttelep és városi szeretetház kerítéseinek befejezéséhez. A szigeten a felső Kandára a távbeszélő hálózat kiépítését is terveztük. A Homorud-hercegszántói ut 1944-ben befejeződik. A szigeti tanyaközigazgatást tovább fejlesztjük, s esetleg Homorudon

kirendeltséget létesítünk. 1944-ben válik esedékessé, részben légoltalmi okokból a tűzoltóság fejlesztése és a járási tűzoltóság megszervezése. Jelentős lépés volt e téren a laktanya melletti ház kisajátítása. A városnak el tőkél szándéka az immár hat év óta huzódó tagosítást befejezéshez segíteni. Ennek érdekében már meg is indult egy mozgalom, a tagosítási költségek előlegezése kérdésében.

Az elkövetkezendő évben körül a képviselőtestület elé az új városrendezési terv és program amely a város fejlődésének irányelveit hosszú évtizedekre előre lesz hivatott megszabni. Ebbe a tervbe kapcsolódik be a kereskedelmi és félükötő megépítése, amelynek ügye újabb lendületet nyert azáltal, hogy a Magyar Tengerhajózási Rt., valamint a Budapesti Szabadkikötő Igazgatósága a kérdést a városal egyetemben óhajja megoldani és megvalósítása iránt meleg érdeklődést tanusít. E kérdésben már nem vagyunk egyedül, ami igen jelentős eredmény. Az új esztendőben válik időszertivé az O. T. I. kirendelt ségnek pénztárrá való fejlesztése, amelynek érdekében az OTI hajlandó a rendelkezésre bocsájtott két Deákteri telken székházat és bérházat építeni.

Az új esztendőre maradt el a Mávaut garage építése is, mely a tavasszal megindul s bizonyára mégjobbzan hozzásegít a város kapcsolatainak a környékkel való kibővítésére. Erre az esztendőre vár a Baranyai Villamosági Rt nek Mohácsra való letelepedése is, ami szintén jelentős nyeresége lesz a városnak. Az elkövetkezendő esztendőben is folytatódni fog a gimnázium további államegély ügyéért indított küzdelem s amely az előjelekből ítélve eljut majd odáig, hogy a kormány a város kérelmét teljesíteni fogja s az összes tanerők után 80%-os államsegélyt fog biztosítani.

A hadbavonultak hozzátartozóinak megsegítése a Bajtársi szolgálaton keresztül tovább folyik majd s a város háztartása a fenntartott hitelek terhére továbbra segítségére siet a nehéz helyzetben levő hadbavonultak hozzátartozóin. A város háztartása 1944-ben is javuló tendenciót ígér, mert a kormány által engedélyezett bevételek emelkedni fognak s így a város a kulturális intézmények, egyesületek munkáját bizonyos anyagi segítséggel emelheti, elhatározott terve a városnak, hogy a fogadalmi templom két oldalkápolnájának oltárait felépíteti. A többgyermekes családok állatvásárlását, földhözjuttatását, ipari tanfolyamok rendezését mindenképpen elősegíteni kívánja.

Minden tervünknek természetesen a ma még ismeretlen nehézségek szabnak majd határt. Nem is lehet fix és merev tökéletesen kidolgozott programot ma adni. Háborús időkben rugalmasnak kell lennie a város vezetésnek, ami fokozottabb felelősséget jelent ugyan, de csak így lehet az élet diktálta tempót követni, a paragrafusok merevségén túl. Ha valamikor a költségvetés csak keret volt, akkor ma a vezetésnek a keretben

megadott tartalmat is meg kell változtatni és a képviselőtestület elgondolásainak ismeretében gyors elhatározással kell dönteni, nehogy a rohanó események a közigazgatás menetében egyébként előírt szabályok szerinti eljárás alapján meghozott döntéseket túlhaladják.

Sok nehézség, ma még nem látható események zúdulhatnak ránk, mégis a város életében az 1944-es esztendőt is bizakodással várom s hiszem és remélem, hogy a város vezetőségét nehéz munkájában a város közönsége továbbra is megértéssel és bizalommal támogatja s az Ursten is megsegíti ennek a mindenkor magyar városnak minden rendű és rangú lakóját. Ezekkel a gondolatokkal kívánok Mohács közönségének boldog újesztendőt fejte be *vitéz Szönyi Alajos* Mohács város lelkes és fáradhatatlan polgármestere kérdéseinkre adott válaszát

Kovácsna nagyközség köszönete.

Gyönyörű kivitelű, mintegy 100 fényképet tartalmazó albumot hozott a posta Mohács városának a kovásznai országszászó avatásról. Kovászna község igaz magyaros szeretettel zárta szívébe Mohács városát és annak társadalmát s a város polgármesteréhez intézett levelet szószertint ideiktatjuk. „Nagyságos Polgármester Ur! Hatalmat szívvel adunk kifejezést azon örömrünknek, hogy, az országszászlón keresztül Mohács város polgársága, drága hazánk legkelebbi csücskében lévő Kovászna községet, ezt a végvárat s a községen keresztül annak lakosságát keblére szoríthatta. Kézfogásra nyújtott jobbát, mely jobbot a község közönsége igyekezett úgy megfogni, hogy azt soha el ne engedje, amíg magyar él földön. A kézfogás örökkévalóságát igazolja Mohács város polgármesterének átirata, melyben kifejezésre juttatja a küldöttség a község lakossága részéről megnyilvánult fogadtatásért és vendéglátásért őszinte köszönetét.

Mi köszönünk, mert Mohács város felajánlása adta az erős hitet lelkünkbe, hogy áldozatoktól vissza nem riadva, hozzuk meg az anyagi áldozatokat a székely határ szobrának megalkotására s örök emlékezetül minden magyarnak, hogy a fegyvert ne dobja oda az ellenségnek, hanem tartson ki minden időben úgy, mint azt a székely tette az 1918 évi történelmi összeomlás alkalmával, s fegyverrel kezében küzdött a magyarság fennmaradásáért. Polgármester Ur! A szives vendéglátásban tényleg az őszinte székely vendégszeretet nyilvánult meg, nem volt abban mesterkélttség, hanem szívünk sugallta őszinte szeretet.

Mi megtanultuk az idegen járom mindent kiszípyozó két évtizede alatt, hogy mit jelentett Mohács a magyar nemzetre, mert nem volt meg a szeretet magyar és magyar között. Azért fogadtuk szerényen, de nagy szeretettel Nagyságod vezetése alatt községünkben megjelenő kül-

döttséget, hogy ezzel igazoljuk, a felénk nyújtott jobbot soha nem akarjuk elengedni. Ennek az igaz szeretetünknek és hálánknak jeléül küldjük Mohács város részére az ünnepséget megőrkítő albumba foglalt fényképfelvételeinket örökemlékezőképpen.

Fogadja a város azzal a szeretettel és emlékekkel, amilyen szeretettel, azt mi felajánljuk. Előjáróságunk nevében én is azt kívánom, hogy „A magyarok Istene áldja meg kézfogásunkat, tegye soha el nem mulóvá barátságunkat és testvériségünket. Szívünk teljes szeretetével köszönjük Mohács város minden polgárát. Igaz magyar testvéri szeretettel: *Vitéz Barabás Lajos* sk. községi főjegyző.”

Szabadliceum.

Az építőművészet talán a legkifejezőbb eszköze az izlés, a korszellem megnyilvánulásának. De művészi értékein kívül nagy jelentősége van nemzeti szempontból is. Megmutatja egy nép szellemi arcát, feltárja lelki értékeit, legszemléletesebb hirdetője művelődési fokának, de bizonyosság arra is, hogy a művészi izlés nemzetközi vándorútján mit tudott magából hozzáadni, mivel gazdagította egyetemes szempontból az emberi szellemet szüntelen fejlődésében.

A Dunántúl építőművészete c. előadásában ezeket a kérdéseket világította meg *dr. Gosztonyi Gyula* okl. gépészmérnök, a pécsi áll. iparisokola tanára december hó 23-án a Szabadliceumban. Előadása elején földrajzi és történelmi szempontból vázolta a Dunántúl helyzetét, mely mintegy választóvonalat képez Nyugat és Kelet között. Első kérdés, kié a teremtés, az alkotómunka által az ősi jog. Erre a kérdésre világos feleletet ad az építőművészet. A Dunántúli építészeti emlékei egyöntetűen a magyar szerzőjog mellett tanuskodnak. Az előadó egymásután mutatta be szebbnél szebb képek vetítésével a Dunántúl középkori építőművészeti maradványait. Esztergom, mely az első magyar király palota romjait őrizte meg az utókor számára, székesfehérvári szentistvánkori romok és szobor-maradványok, a restaurált, veszprémi épületek és vármaradványok, végül Pécs épületei, szobrai, templomai mind a magyar szellem és izlés sajátos egyéni színe keveredett s teremtett önálló magyar stílust. Minthogy a Dunántúlon más nép, mint a magyar nem tudott építeni maradandóan, amit a föld alól minduntalan felbukkanó emlékek is bizonyítanak, nyugodt büszkeséggel mondhatjuk magunkénak ezt az ősi, történelmi földet.

Az előadást színessé, szemléletessé tették a vetítésre kerülő képek, melyek a Dunántúl legszebb építészeti emlékeit mutatták be a közönségnek. A felfogásában és tartalmában is különlegesen szép, érdekes és tanulságos előadás nagyobb közönséget érdemelt volna.

HIRLAP

Boldog újévet kíván igen tisztelt előfizelőinek és munkatársainak a MOHÁCSI HIRLAP szerkesztősége és kiadóhivatala.

— **Szoboravatás a Fogadalmi templomban.** Karácsony esti szentmise különös fényt kapott ez évben a fogadalmi templomban azért, hogy ekkor avatták fel és szentelték be az ujonnan beszerzett *Szent Antal* szobrot. A szobrot budakalászi kőből *Antal Károly* budapesti szobrászművész alkotta. A szobor siklósi szürke zöld márvány talpazaton áll. A szép szobrot, ami a fogadalmi templomnak újabb díszé *Patócs József* polg. isk. hittanár szentelte be. A szobor a talpazattal és felállításával együtt 5 500 P-be került, amit a hívek adtak össze. *Piukovich Aron* 2 250 pengőt, *N. N.* 1000 P-öt adományozott. A szobrot az Egyház művészeti Hivatal felülbírálta és elfogadta.

— **Kitüntetés.** A Kormányzó *Bossányi Bela* mohácsi lakosnak a Signum Laudist adományozta.

— **Névváltoztatás.** A belügyminiszter megengedte, hogy *Friedrich Margit Gabriella* mohácsi lakos nevével „Kékes“-re változtassa át.

— **Adományok a Szegények karácsonyára.** *Albrecht kir. herceg* Ofensége két szarvast, a ferences atyák házfőnöksége 100 P-t, *Somogyvárcs István* 20 pengőt id és if. *Pataky József* 20 pengőt, *Bencsik Istváné* «szentantalsperselye» 1596 pengőt, *Özvegy Vesztergombi Györgyné* 10 P-t, *Saput Mihály* egy kis hordó bort ajándékozott a szegények karácsonyára a Szegénygondozó Nővéreknek, amiért ezuton is köszönetet mond a Vezetőség.

— **Karácsonyest az ONCSA telepen.** A Nép és Családvédelmi Alapból épült u. n. „Magyar jövő” telepen a fiú ifjuság foglalkoztatását munkaiskola keretében a mohácsi vízicserkészek vállalták. A vízicserkészetnek ez az új munkaterülete, amely sokban hasonlít a szegedi talpas cserkész mozgalomhoz, dacára annak, hogy még kezdeti stádiumban van máris biztató eredményeket ígér. December 23-án este a Magyar Jövő ifjuság a kis *Tárnoki Imre* vezetésével és rendezésében kedves karácsonyi estet rendezett a szülők, a vízicserkészek és kis pajtásai részére. Szavaltatok, énekek, kedves karácsonyi jelenetek váltakoztak a műsoron. A megjelent szülőkhöz és ifjusághoz *dr Szkladányi László* vízicserkészparancsnok szólt s ismertette a cserkészlet lényegét s örömet fejezti ki azért, hogy a cserkészgondolat a Magyar Jövő telepen lakó szülőknél megértésre talál. A karácsonyfát egy hadirokkant gyermekeinek vitték el a fiuk.

— **Rendkívüli államsegély.** A m. kir. Belügyminiszter Mohács m. városnak 60 000 P. rendkívüli államsegélyt juttatott utak és utcák burkolatainak költségeire.

— **Hús kiszolgálás.** A közéletmezési hivatal értesíti a fogyasztó közönséget, hogy 1944. január 3-tól a sárga húsjegyre 20 dekát, a kékre 40 dekát, a pirosra 60 dekát szolgáltatnak ki a húsiparosok.

— **Karácsonyest Izabellaföldön.** December 26-án *Kanyó Ferencné* tanítónő rendezésében az elemiskolások nagy érdeklődés mellett kedves, meghitt karácsonyestet rendeztek. Kedves szavaltatok, karácsonyi szindarabok kerültek bemutatásra s a szereplők mindnagyszerűen megállták helyüket, sok sikert arattak.

— **OTI-pénztár Mohácson.** A mohácsi OTI kirendeltségnek pénztárrá való átszervezése kérdésében újabb jelentős lépés történt. *Kalotai Gyula* az OTI helyettes vezérigazgatója közölte *vitéz Szőnyi Alajos* polgármesterrel a nála tett személyes látogatás során, hogy az elkövetkezendő esztendőben a pénztári beosztások során Mohács már mint OTI ker. pénztár szerepel s amennyiben az építési anyagok az OTI rendelkezésére állanak majd, a Mohácson létesítendő színház és bérház építésének akadályai nem lesz. Ha város megfelelő épületet tudna adni a pénztár részére, úgy a pénztár azonnali felállításának már most sem lenne akadály.

— **Műkedvelő előadás a Szi-geten.** A rihei Levente csoport december hó 26-án délután 5 órai kezdettel nagy érdeklődés mellett a „Kézfogó” c. színművet mutatta be. A műsor betanításáért *Aják József* leventeoktatót és *Vink Jakabot* illeti elismerés. A kitűnő darabban valamennyi szereplő nagyszerűen megállta helyét, *Aják Józsefné* sz. Stélie Márka, *Maturác István*, *Lakatos Imre*, *Ábrahám József*, *Vink Juliska*, *Farkas Juliska* és *Farkas András*, a főszerepekben, míg a kisebb szerepekben *Elő Andrásné*, *Tadity János*, *Bergmann Julia*, *Kozári István*, *Fehérvári János*, *Fazekas József*, *Varga Katalin*, *Zibuszki Marika*, *Keszt-helyi Márka*, *Lassinger József*, *Bergmann István*, *Kozári György* mind mind hozzájárultak a teljes sikerhez. A rendezőség *Flach Mihály* 10 P-ös felülfizetésének ezuton is köszönetet mond.

— **Tárgyalások a Mohácsi kereskedelmi kikötő ügyében.** *Vitéz Szőnyi Alajos* polgármester *Bornemissza Félix* a Magyar Tengerhajózási Rt igazgatójával szíves hangú tárgyalásokat folytatott a Mohácson létesítendő kereskedelmi és — téli kikötő ügyében. *Bornemissza Félix* igen nagy érdeklődést tanúsít a mohácsi kikötő ügye iránt s elhatározta, hogy a Tengerhajózási Rt. is bekapcsolódik a reá nézve is fontos kérdés tárgyalásaiba s előreláthatólag január során kereskedelmi és műszaki szakértőkből álló bizottság fog Mohácson helyszíni vizsgálatokat tartani.

— **Iparosok figyelmébe!** Az ipartestület értesíti tagjait, hogy a következő anyagok kerülnek kiosztásra: szabóknak és cipészeknek cérna; szobafestőknek, asztalosoknak, könyvkötőknek enyv. Cipészipari javítási munkák legmagasabb árának árszabályai átvehető az Ipartestületirodájában

— **A gimnázium államsegélyének ügye.** *Vitéz Szőnyi Alajos* polgármester *Velics Lajos* kultuszminiszteri államtitkárnál tett látogatást, akit részletesen tájékoztatott a mohácsi gimnázium helyzetéről. Az államtitkár igen nagy megértéssel fogadta a polgármester előterjesztéseit s ígéretet tett az államsegély összegének felemelésére.

— **Hivatalos órák a II-es postahivatalban.** A mohácsi II-es postahivatal 1944 január 3-tól további intézkedésig 8—16 óráig tart megszakítás nélküli szolgálatot

— **Tánctilalom.** A Budapesti Közlöny 282 ik számában megjelent rendelet értelmében az idei farsang alatt tilos táncmulatságok rendezése. A rendőrhatalóság tehát ennek értelmében táncvigalom rendezésére engedélyt nem ad

— **Lopás.** *Koller János* mohács szigeti gazdálkodó 300 négyszögölnyi területén ismeretlen tettes méznád termést aratott le, amelyen legalább 70—80 kg méznád mag volt. A csendőrség a nyomozás során megállapította, hogy a lopást a *Szajcsán Máttyás* és *Szabados Ferenc* mohács-szigeti lakosok követték el, akik tetűket beismerték. Ellenük az eljárás megindult.

— **Határátlépéshez külön engedély kell.** Illetékes helyről felhívják a nagyközönség figyelmét arra, hogy a magyar állampolgárokra évek óta határátlépési korlátozások vannak érvényben. A már régebben fennálló rendelkezések szerint e korlátozások kiterjednek azokra a férfiakra, akik a folyó évben 18 életévüket betöltik, de 61 életévüket el nem érik. Ezért az ebben a korban lévő férfiaknak, ha külfüldre szándékoznak utazni a belügyminisztertől engedélyt kell kérniük. A belügyminiszter az engedélyt csak kivételes esetekben adja meg. Az erősen igénybevett hatóságok felesleges megterhelésének elkerülése végett kívánatos, hogy az említett korú férfiak közül bárki csak halaszthatatlan szükség esetén forduljon ilyen engedélyért.

— **Január 1-én megszűnik több postabélyeg érvényessége.** A posta-vezérigazgatóság közli, hogy január 1-ével több régebbi kibocsátású postabélyeg érvényessége megszűnik, azok tehát újévtől kezdve bérmentesítésére többé fel nem használhatók. A megszűnő bélyegek a következők: A Szent Koronát ábrázoló *Sacra Corona* köriratú 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 12 és 16 f., a *Szt István* ábrázoló 20 és 24 f., a *Patrona Hungaria* ábrázoló 25 és 80 f. A Kormányzóhelyettes hősi halálának emlékére kibocsátott 20 f., a *Horthy Miklós* Nemzeti Repülőalap támogatására szolgáló 30 f., továbbá a százszázalékos felárral ugyane, célból kibocsátott 8, 12, 20 és 30 f. bélyegek. Ez év december végével megszűntetik a következő bélyegek árusítását azonban még június 30-ig ezek a bélyegek a forgalomba felhasználhatók: Az 1, 3, 8, 12, 20, 50 és 70 f. névértékű 1—8 f. felárral kibocsátott hadigondozási bélyegsorozat. Ugyancsak június 30-ig maradnak forgalomban az idén karácsony előtt kiadott 4, 20, és 30 f. névértékű karácsonyi rajzú bélyegek.

— **Anyakönyvi bejegyzések** 1943 december 23-tól — 30-ig
Születések: Kulutáczy Ágnes, János György István, Kosztics György, Ludvig Éva, Csámpai Anna Mária, Merényi István János, Reisz István, Földes Éva, Bajai Verona, Konrád Miklós.
Házasságkötések: Pópé Mihály és Gonda Katalin, Döbrössi Ernő és Knittl Magdolna.

Haldőzások: Lukács Mária Etelka 2 hónapos, Dombi Pál 65 éves.

Vámörleési tanúsítványok kiadásának rendje.

A vámörleési tanúsítványokat a közellátási ügyosztály torlódások elkerülése végett a következőképpen fogja kiadni. Az első kerületben lakók a vámörleési tanúsítványt a Sokacok Magyar Olvasókörre jenőhercegutcai helységében a következő sorrendben és napokon kérhetik:

Január hó 3-án, *hétfőn* délelőtt Bakács, Barát, délután Bárány, Bérkocsis, Borza, Budapesti o. út, Csele, Dárda, Diófa, Duna és br. Eötvös utcai lakosok. Január 4-én, *kedden* délelőtt Fazekas, Feecske, Felső Dunasor, Felszabadulás, Fiume, Fürdő, Fűtőház, Gólya és Jenőherceg, délután Kazinczy, Kinizsy, Kisfaludy, Kórház és Korsós utcai lakosok, január hó 5-én, *szerdán* délelőtt Kossuth, Mező, Mészáros, Óvoda, Pálya és Vasútállomás, délután: Perényi, Ponty, Prakatur és Rózsa utcai lakosok, január hó 7-én *délelőtt:* Síp, Szent Antal, Szeni háromság, Szent Mihály tér, Szepessy tér, Szerb és Tisza István utcai lakosok, délután: Tomory és Vadász utcai lakosok, január hó 8-án, *szombaton* délelőtt: Vármegye, Vörösmarty és II. Lajos utcai lakosok.

A II. kerületben lakók két helyen u. m.: A Jókai utcai református olvasókörben és az Apponyi utcai katolikus olvasókörben az alábbi napokon és sorrendben kérhetik a vámörleési tanúsítványt:

Apponyi utcai olvasókörben: január hó 3-án, *hétfőn* délelőtt: Apponyi, délután: Arany és Árok utcai lakosok, január hó 4-én, *kedden* délelőtt: Baross és Cigány, d. u. Deák tér, Drágffy, Eszéki ut és Füzfa utcai lakosok, január hó 5-én, *szerdán* délelőtt: Garay, Horthy és Károly fbg, délután: Kölcsey, Lánca, Máttyás, Magyar jövő, Munkás és Petőfi S utcai lakosok, január hó 7-én, *pénteken* délelőtt Rikóczi, Rókus, Sarok és Szent Imre, délután Szent István, Széchenyi tér, Színház és Temető utcai lakosok. Január hó 8-án, *szombaton* délelőtt Tompa, Vágóhid és Városház utcai lakosok.

Jókai utcai olvasókörben: Január hó 3-án *Hétfőn* délelőtt: Alsó Dunasor és Árpád, délután Battyhányi, Bocskai és Farkas utcai lakosok, január hó 4-én *Kedden* délelőtt: Halász, Herceg F. és Hunyady, délután: Jókai utcai lakosok, január hó 5-én *Szerdán* délelőtt: Kálvin, Kálvin-köz, és Kert, délután Kigyó és Király utcai lakosok, január hó 7-én *pénteken* délelőtt: Kismohács, Molnár, Rét és Réti Legelő, Délután: Szabadságtér, Szt. János és Szűk utcai lakosok, január hó 8-án, *szombaton* délelőtt: Török és Zrinyi utcai lakosok.

A III kerületben lakó szigetiek: *Homorudi gazdakörben* 1944. évi január hó 10 én, hétfőn: Homorud, Balázsszállás és Ujfoki ak, január hó 11-én, kedden Feketevid, Boog, Csebe, Alsó és Felső lögi-ek délelőtt, délután bármikor. *Rihai Flach féle vendéglőben:* 1944. évi január hó 12 én, szerdán: délelőtt és délután: Barátok méhese, Ordas, Riha és Sárosiak. *Sárháti gazdakörben:* 1944. évi január hó 13 án, csütörtökön délelőtt délután: Sárhát, Dilonia, Élesd és Püspökpuszta, január hó 14-én, pénteken délelőtt délután: Kutas és Telek-iek. *A révátkelés szigeti oldalán lévő Révházban:* 1944. évi január hó 15 én szombaton délelőtt délután: Csata, Alsó és Felső kanda, Porond, Paprét és Szamóczy-ak. Akik a fenti időben és helyen vámörleési tanusítványukat nem váltják ki, 1944. évi január hó 17 től kezdve a rendes hivatalos időn belül a városháza 1 és 4 sz. szobájában kérhetik a vámörleési tanusítvány kiállítását. Közellátási ügyosztály azonban arra, kér mindenkit, hogy lehetőleg a kijelölt helyen kérje a tanusítvány kiállítását, mert január hó 17 után egyéb munkatorlodás következtében soronkívül kiállítani nem tudja és esetleges várakozásoknak teszi ki magát az elkésetlen jelentkező 1944. évi január hó 31 ike után vámörleési tanusítványt a hivatal már csak azoknak adhat ki, akik január hó 31-ike után szereznek kenyérgabonát.

Felelősszerkesztő:
DR SZKLADÁNYI LÁSZLÓ
Laptulajdonos és kiadó:
FRIDRICH OSZKÁR

Nyilttér.

(Az ezen rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Mélyentisztelt vevőimnek és jóbarátainknak ezúton kívánok
BOLDOG ÚJÉVET
Fridrich Oszkár
nyomdatulajdonos

Boldog újévet kíván
tisztelt vendégeinek és ismerőseinek
WÉBER ISTVÁN vendéglős

Boldog újévet kíván
mélyentisztelt vevőinek és jóbarátainak
SIK SÁNDOR nagykereskedő

Boldog újévet kíván
mélyentisztelt megrendelőinek, jóbarátainak és ismerőseinek
BECKER JÓZSEF férfitiszabó

Boldog újévet kíván
mélyentisztelt megrendelőinek, jóbarátainak és ismerőseinek
Pazaurek József cipész

Boldog újévet kíván
mélyentisztelt vevőinek és jóbarátainak
PALLOS MÁRK órá- és ékszerész

Boldog újévet kíván
mélyentisztelt vevőinek és jóbarátainak
KÜRTÖSY LAJOS
rőfös- és divátárkereskedő

Boldog újévet kíván
a kör vezetőségének és minden egyes tagjának
KEDVES BÉLA

Boldog újévet kíván
minden kedves vevőjének
MESTER ÉS BARABÁS
csemegekereskedés

Boldog újévet kíván
mélyen tisztelt vevőinek és ismerőseinek
ö.zv. **IVSOVITS FERENCNE** rőföskereskedő

Boldog újévet kíván
mélyen tisztelt vevőinek és jóbarátainak
Bojtár|Poszt|János kereskedő, Mohács

Boldog újévet kíván
mélyentisztelt vevőinek és jóbarátainak
SCHLEICH FERENC vaskereskedő

Boldog újévet kíván
mélyentisztelt vevőinek és ismerőseinek
KÖNTÖS FERENC sütőmester

Boldog újévet kíván
mélyentisztelt vevőinek és megrendelőinek
KNITTL FERENC műszerész

Boldog újévet kíván
mélyentisztelt vendégeinek és jóbarátainak
SZENDRŐI LÁSZLÓ
uri- és női fodrászmester

Boldog újévet kíván
mélyen tisztelt megrendelőinek, jóbarátainak és ismerőseinek
RUPP JÁNOS férfitiszabó

Boldog újévet kíván
minden tagjának és a kör barátainak
a Mohácsi Iparosok Olvasóköre Elnöksége

Boldog újévet kíván
t. vevőinek és kedves ismerőseinek
Turul Szikvízgyár
ö.zv. Strancinger Karolyné

Boldog újévet kíván
igen tisztelt vevőinek, jóbarátainak és ismerőseinek
BALOGH PÁL
fűszer- és csemegekereskedő

Boldog újévet kíván
tisztelet vendégeinek és jóbarátainak
HAGY JÁNOS női fodrászmester

Boldog újévet kíván
mélyentisztelt vevőinek és jóbarátainak
PAP ISTVÁN
cukornagykereskedő.

Boldog újévet kíván
mélyentisztelt vevőinek és jóbarátainak
MOLNÁR BÉLA rövidárkereskedő

Boldog újévet kíván
mélyentisztelt vevőinek és ismerőseinek
és ismerőseinek
ö.zv. **Dobszay Mátyásné** sütő.

Boldog újévet kíván
mélyentisztelt üzletfeleinek és ismerőseinek
TÓTH JÓZSEF építési vállalkozó

Boldog újévet kíván
igen tisztelt megrendelőinek és jóbarátainak
HEMRICH OTTÓ bádógos

Boldog újévet kíván
mélyentisztelt vevőinek és jóbarátainak
BAUER KÁROLY vaskereskedő

Boldog újévet kíván
mélyen tisztelt vevőinek, jóbarátainak és ismerőseinek
SCHLEICHER JÓZSEF sütő

Boldog újévet kíván
mélyentisztelt üzletfeleinek és ismerőseinek
DUNA szállítási vállalat

Mélyen tisztelt megrendelőinek, jóbarátainak és ismerőseinek
Boldog újévet kíván
MAYER ISTVÁN uriszabó

Boldog újévet kíván
SEBOK JÁNOS
rádiószaküzlet.

Boldog újévet kíván
vevőinek, jóbarátainak és ismerőseinek
Pozsonyi (Benesch) Emil
virágkerész.

Minden kedves vendégének és ismerőseinek
bolgog újévet kíván
ö.zv. **KEPES A. TIBORNÉ**
vendéglős.

Boldog újévet kíván
mélyentisztelt vevőinek
Hazafias tisztelettel: **PLANK MÁRIA**
vegyeskereskedő.

Boldog újévet kíván
mohácsi vevőinek
König Mátyás és Fia
rum- és likörgyára, Németboly.

Boldog újévet kíván
minden kedves vendégének
FÜZES LASZLÓ és **NEJE**

Boldog újévet kíván
igen tisztelt vevőinek, ismerőseinek és barátainak
LAUER JÁNOS
uriszabó.

Boldog újévet kíván
mélyentisztelt vevőinek, jóbarátainak és ismerőseinek
Meltzer Emil drogéria az Aranykereszthez

Boldog újévet kíván
mélyentisztelt vevőinek, jóbarátainak és ismerőseinek
FRANKL SAMU rövidárkereskedő

Boldog újévet kíván
mélyentisztelt vevőinek és ismerőseinek
ö.zv. **Pauer Ferencné** cukráz

Boldog újévet kíván
mélyentisztelt vevőinek, megrendelőinek és jóbarátainak
MIHOLEK JÓZSEF

Boldog újévet kíván
mélyentisztelt vevőinek és ismerőseinek
Gyurosovits István
fűszer- és csemegekereskedő

Boldog újévet kíván
mélyentisztelt vevőinek és ismerőseinek
ö.zv. **MÁRTON JÁNOSNÉ** sütő

Boldog újévet kíván
igentisztelt vevőinek és ismerőseinek
EHRENFELD ANTAL és **FIA**
fűszernagykereskedő

Boldog újévet kíván
kedves vevőinek és jóbarátainak
Tanner Elek fűszerkereskedő

Boldog újévet kíván
mélyentisztelt megrendelőinek és jóbarátainak
HELLBERG JAKAB géplakatos

Boldog újévet kíván
mélyentisztelt ügyfeleinek és jóbarátainak
Vitéz Tömösi Mátyás szeszelosztó

Boldog újévet kíván
mélyentisztelt megrendelőinek és jóbarátainak
NAGY FERENC és **FIA**
kocsigyártók

Piaci árak: a szerdai heti piacon:

Buza	42 25 P
Rozs	39 25 P
Takarmányárpa	38 25 P
Sőrrárpa	42 25 P
Zab	42 25 P
Csöves tengeri	25.— P
Morzsolts tengeri	32 20 P
Bab. fehér	80.— P

Boldog újévet kíván
ismerőseinek és vevőinek
Zimmermann Ferenc sütőmester.

Boldog újévet kíván
igen tisztelt vevőinek
ANGYAL szikvízgyár

Boldog újévet kíván
vevőinek és barátainak
FÖRIS ISTVÁN
tűzfakereskedő.

OMNIA FILMSZÍNHÁZ
December 31—január 1—2
Mesék a szerelemlől
Január 4—5—6
ELHAGYATVA

1944. évre előjegyzési naptár
kapható: **Fridrich Oszkár**
papírkereskedésében, Mohács

ERVEZEST
ÚJ EPÜLETEKRE ÉS ÁTALAKÍTÁSOKRA, beadványi rajzok és azok sokszorosítása, úgy magánépítetők, valamint közművesiparosok részére, vidékieknek is mérsékelt áron, s z a k s z e r ü e n k é s z í t
SPERL JÁNOS
építőmester. Mohács Széchenyi-tér 13. sz.

ELADÓ egy prima erdőlyi-bárány
irhabunda P 2000
Cím: **Láposi** bérautós Mohács, Tomory u. 1.

ELADÓ egy zománcozott hályha.
Cím: **Tisza István** u. 25
Mohács területén

feleskertbérletet
keresek lakással.
Vándorméhészet alapításához tőkével rendelkező csendes-társat keresek, ugyanott 50 kgr. prima csemegetengeri vetőmag eladó.
Cím: **Somlai Lajos** Mohács, Horthy Miklós út 13.

ELADÓ egy 365 cm. hosszú
Westfalia Mútrágyaszóró
SOHL JAKAB
Bácsfa-puszta Lánycsók.

Vadász utca **háZ** azonnal 1. számú eladó.
Érdeklődni lehet **ZSUZSITS ISTVÁN** kereskedőnél.